

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

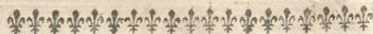
1. Obduratio damnatorum in malo in nulla assignate à Doctoribus
impotentia physica bene operandi, ac non male operandi.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

donetur, & solum quasi sufficienter præcise voluntas creata constituitur potens absolute ad honestum absolute, & bonum moraliter exercitum suæ libertatis debitum naturæ vere ipsi esse cum Vasquez & nostra doctrina recte componi potest, ut de gratia auxiliante agentes ostendimus, & id solum minimum demonibus damnatis adesse (ut est ad potentiam absolutam honesti exercitij constitutendam absque ulla auxilij, quoad modum adhuc supernaturalis donationis, sed ut quid iniquis nunquam se honeste habituris circa materiam præcepto subiectam ea potentia minima cogitatione honesta à Deo facta fuit ut peccati abstinere, ut non peccare absolute possint, & peccati permissione ex iustitia vindictina, eos pugnat, quod absque non peccandi potentia nequit fieri.

Dico secundo, ad nullum exercitium honestum, & absolute bonum moraliter, quod præcepto non subest, adest potentia physica absoluta demonibus, ac reliquis damnatis & citatis Alarcon Vasquez ac reliquorum, quos pro physica impotentia absoluta demonum damnatorum ad simpliciter honestum & bonum morale exercitium voluntatis retulimus cert. 3. n. 7. Probatur conclusio: quia cogitatio honestum exercitium voluntatis representans necessaria ad constitutionem absolute potentie voluntatis etiam minima ad id sufficiens, bonum quid damnatorum, & in ordine ad bonos mores procul dubio est, & qua omnes damnati ob moralia actualia præferunt (ut demones indignos meritis reddiderunt, ac insuper desperatæ salutis, cui & boni mores, & exercitium, quoduis honestum voluntatis, eiusmodi cogitatio honesta possent inferre, illi omnes sunt. Ergo ea etiam minima honesta cogitatione de facto priuantur damnati, sine qua potentiam absolutam ad bonum vllum, & honestum absolute voluntatis exercitium eis non adest. Et hæc quidem ratio nostram conclusionem probat satis, est minima hæc honesta cogitatio naturæ sui rationalis causus creaturæ debita esset, & quoad modum etiam, naturalis: siquidem exigentia demerita damnati cuiusvis præferunt ob mortale actuale, quo damnatus, viam vitæ terminavit, exigentia naturæ à Deo præualeat, ut dixi, cert. 2. numer. 6. Si autem cogitatio honesta, etiam minima, & necessaria ad constitutionem absolute potentie ad honestum exercitium, & simpliciter bonum voluntatis (tamen non congrua nec affectum habitura) damnatis indebita, seu non debita ipsi iure naturæ sit, ac subinde, quoad modum supernaturalis, & Dei gratia ultra, & supra creationis debitum, vigentior erit præfata conclusionis huius probatio, ut vidimus cert. 2. numer. 7. Id autem deinde huius loci non est, neque alicubi ab aliis Doctoribus disputatum: sed rationali creaturæ deberi communitur, sine examine suppositum: cum tamen multo examine Theologico discursu, & eruditione egeat, eius definitio, ut ex nostro primo tomo de ente supernaturali controu. de gratia auxiliante satis constat. Quo vero illud, quod in probatione hac diximus (eam scilicet vim præcipue habere in damnatis ob mortalia, actualia, & propriæ voluntatis in se, & de se absumi) respiciat, diximus cert. 2. numer. 6. sub finem. Nempe ad infantes ob originale solum damnatos, in quibus vigens adeo ratio non est, minima cogitatione honesta effectum, non habitura, atque à Deo potentia absoluta ad exercitium suarum voluntatum in penam originalis priuantur: cum honesta cogitatio ad vsum rectum originalis priuantur: cum vnicuique donetur, & inferuiat, ac proinde iis, qui proprii arbitrij, & voluntatis abusi non peccant, & damnantur, sed alienæ, nempe Protopatentum, non ita congruum videtur eam cogitationem honestam minimam, nec effectum habituram ita lege denegari: maxime, si ea iure naturæ, & creationis, rationali creaturæ debita sit.

Chrysoph. de Ortega de Deo vno, Tomus II.

QVÆSTIO II.

De obstinatione, ac obduratione demonum, & reliquorum damnatorum in malo.

¶ Væstionem de obduratione damnatorum demonum ac reliquorum in malo à plerisque cum impotentie eorum bene operandi, ac necessitatis in mala operatione persistendi, & insistenti, quæstione confusam, theoriam vtpote valde ab ea diuersam, & ex diuersis principiis (ut mox patebit) decidendam proponimus.

CERTAMEN I.

Obduratio damnatorum in malo in nulla assignate à Doctoribus impotentia physica bene operandi, ac non male operandi.

¶ Demonum, de reliquorum damnatorum in malo obduratio duplex distinguenda est: ut superius dicebamus. Altera respectu actorum ab ipsis in via peccatorum, ob quæ fuerint damnati, & que in statu damnationis successit commiserint, (de quibus eadem ratio est, ac de illis iam duratione anteriori admittis) an, scilicet, ita in eis obdurecant, atque oblinati sunt, ex quo primum damnati fuerint, & damnati æternitate futura persistant. Quod idem est, atque, an ad impoenitentiam absolute honestam, ad prauam enim, & aliunde visitam impoenitentiam obdurata non esse, certum est, cum poenitentiam prauam, male à se actorum agant, ut ostendimus supra, eaque poena sensus non exigua miseris sit) antea actorum peccatorum oblinati, atque obdurati sunt, & quoniam eorum oblinatio, & obduratio constituitur. Altera vero obduratio eorum in malo est ad futuram eorum tota æternitate operationes, ut nihil non malum, & turpe sint in quacumque occasione & tempore operaturi. Idque ex ea obstinatione, & obduratione ad malum operandum, quotiescumque ex instanti primo suæ damnationis operentur: quæ obduratio ad malum ab obduratione in malo prima diuersa liquido est, ut patet: ac insuper ab obduratione non operandi deinceps bene, cum hæc bonæ operationis omissionem solum respiciat, illa vero non hanc solum, sed insuper operationem prauam. Est autem aduertendum iuxta hanc obstinationem, & obdurationem damnati cuiusque, ad prauam in quacumque occasione operandum, ex quo primo damnati sunt tanquam terminum partialem seu partem termini, ad quem eiusmodi oblinatio & obduratio est, prauam, & viciatam alicunde poenitentiam, doloremque de peccatis admittis ubi dolendum de eis sit contineri. Siquidem prauus ille dolor operatio mala posterior peccato futura est, ac proinde, in omnium prauarum deinceps futurarum à damnatis actionum cumulo, & collectione continetur: quare hæc ex parte ad secundam obstinationem damnatorum in malo, propriius loquendo ad malum, quam ad primam obstinationem & obdurationem, proprie, & strictè loquendo in malo, potius pertinere. Denique observandum (& quidem maxime pro virtutisque difficultatis decisione, & dilucido examine est: obstinationem & obdurationem tam in malo, quam ad malum, explicatam longe, ab impotentia physica absoluta euadendi, & abscedendi à malo, commisso, & impotentia simili non operandi male, quod operantur deinceps damnati sunt, valdeque differre. Id constat, primo, ex ipsa terminorum perfecta apprehensione

g g sione

est, etsi alterutrum sit, esse posse bonum, sed præcise ad non ex honestate, & bene, atque absolute honeste, scilicet excedendum, voluntatem. Unde hanc obdurationem in malo seu ad malum negatione dicere merito possumus. Alterius vero obdurationis in malo, seu ad malum terminus alter est, ad operandum, vel omittendum turpiter, & prave, moraliter, siue contra legem, aut præceptum aliquid, vel prohibens, vel præcipiens: ut supra in simili de potentia, & impotentia absoluta physica damnatorum demonum, ac reliquorum, ac necessitate physica ad non operandum seu operandum bene, atque ad operandum, vel omittendum prave eorum potentiam, vel impotentiam physicam earumque terminos recte methodi, & charitatis doctrinæ causa dividimus, & circa primam demonum obdurationem, ad malum negativæ, seu non faciendum, aut omittendum aliquid, bene moraliter, seu absolute, ex virtute, & honestate, cum alterutrum licet, per legem, ac præceptum. Certum secundo, ex nuper dictis est, damnatorum demonum, ac reliquorum obdurationem in eorum impotentia physica, se bene moraliter, ex virtute, & honestate exercendi minime consistere. Probatio proxime data est pro conclusione prima: quia ex impotentia adesse illis ex defectu cogitationis honestæ, adhuc sufficiens, & minime necessitatis ad constituendam absolutam eorum physicam potentiam ad alterutrum bonum absolute, ac simpliciter honestum exercitum suæ voluntatis, ut constat ex cert. s. n. s. nequit autem in eiusmodi impotentia consistere, ut ex num. 1. nuper dicebamus, & hæc sit secunda conclusio. Iam ad obdurationem male, aut turpiter agendi prohibitas, vel omittendi (quæcumque illæ sint) præceptas operationes, seu actus quotiescumque demones, & damnati reliqui peracturi sint, vel omitturi in materia prohibita, vel præcepta, quæ altera est ad malum obduratio, veniamus.

s. Dico tertio, neque ad hoc malum obduratio demonum, & reliquorum damnatorum stat in physica impotentia absoluta ipsorum ad non male, siue positive siue omittive agendum seu necessitate physica absoluta contra prohibitionem agendi, vel omittendi contra præceptum. Conclusio hæc nuper facta argumento pro duabus antecessantibus videbitur probari: quia impotentia physica obduratio non est. Verum ratio hæc robur habet, cum impotentia physica proveniat ex defectu cogitationis honestæ etiam minime, & necessitate ad absolutam potentiam constituendam, retrahentis à malo, vel inducentis in bonum, quæ deficientes neutrum voluntas absolute physice potest conclusio autem hæc est de omni absoluta impotentia physica voluntatis, non prave agendi, siue omittive, siue positive universim, est ex defectu cogitationis honestæ non veniens, sed ea etiam adstante aliunde provenient, siue ex defectu preparationis conversus Divini, siue ex odio Dei, vel habitu pravo intensissimo prædeterminante ad malum à Deo infusus independentem à Demonum, & damnatorum reliquorum libertate, siue ex physica necessitate operandi de cætero saltem virtualiter ex pravo siue peccati, ob quod fuerit damnati & aliis, quibus obdurationem eorum ad prave agendum, vel omittendum in omni alterius occasione Doctores alij constituant, contra quorum nullum præfata ratio præstat. Idcirco contra omnes aliter generalem conclusionem nostram probo ex dictis q. 1. cert. s. n. 2. conclus. 1. damnati omnes habent potentiam physicam absolutam antecedentem ad non peccandum, tam positive, quam omittive: ergo non habent necessitatem physicam absolutam, & antecedentem alterutro modo peccandi ac subinde neque in ea stare eorum obduratio ad male alterutro modo agendum. Consequentia est evidens; alioqui ad duplex contradictorium potentia, & impotentia simul, nec semel, sed præfaturam totam æternitatem in omnibus, & singulis damnatis admittendum cogeris. Antecedens probatum ibi est: quia absque potentia physica indifferente ad peccandum, & non peccandum alterutro modo, siue ad omittendum vel agendum prohibitum, seu agendum, vel non agendum præceptum, nequit esse potentia absoluta peccandi, siue actio, vel omittio, quæ ex potentia ad unum ex eis determinata & ad illud operantem necessitans ac prædeterminans, à potentia indifferente, ad utrumvis extremum, & libera in actu primo nequeat provenire, quare nec libere procedat in actione vero, vel omissione quæ libere non procedat, quantumvis contra præceptum,

Christoph. de Orde de Deo uno, Tomus II.

vel prohibitionem fiat, peccatum non est. Ergo in quocumque est potentia peccandi, seu agendi, quod præcipitur, & non agendi, quod prohibetur, seu ad non peccandum est potentia absoluta ad non peccandum: atqui damnati omnes habent physicam absolutam, & antecedentem ad peccandum imo vero continuo peccant, peccabuntque tota successura determinate: ergo damnationes habent potentiam physicam absolutam, & antecedentem ad non peccandum seu non agendum, vel omittendum contra prohibitionem, vel præceptum, ut in antecedente primo assumeretur. Hinc constat eos omnes Doctores, qui impotentiam absolutam physicam antecedentem non peccandi, & necessitatem physicam absolutam, & antecedentem peccandi demonibus, ac reliquis assignant in terminis implicare: ac physicam impotentiam, non peccandi, & prædeterminatam potentiam ac necessitatem peccandi effectus impossibilis, quæ chimerica solum esse potest, potentiam eis assignare. Nec satisfacies, si dicas. Impotentiam illam physicam non peccandi, seu necessitatem peccandi in demonibus, & damnatis aliis non esse peccandi formaliter, & imputative ad culpam, quod absque exercitia eorum libertate, & ab indifferente potestate voluntatis proveniente esse nequit, sed solum obiective peccandi, id est omittendi actum præceptum, & agendi prohibitum, quod ex obiecto pravius est, et si absque libertate eveniat. Etenim damnatos demones absolute peccare scriptura Patres, & Doctores omnes absolute docent, quod absque libertatis exercitio verum absolute non est, ex sola pravitare obiectiva: ut patet in moribus primo primis, & indeliberatis voluntatis: ergo obiectum turpe, & pravius peccata absolute, nec sunt, nec dici absolute possunt.

6. Secundo probatur in damnatis eiusmodi impotentiam non peccandi, seu necessitatem peccandi physicam per habitus, actus, vel quod velis aliud simplex, vel ex multis compactum, à Deo tamen independentem abvlu libertatis circa peccati materiam à damnatis exercenda infusum, etsi per impossibile, ea impotentia, & necessitate absoluta, physica, & antecedente posita persisteret ad peccandum sufficiens, ac necessaria libertas, vel absque libertate peccatum nullatenus esse, vel esse posse, quare, neque obdurationem ad peccatum de cætero, quæ in damnatis est posse in ea impotentia non peccandi, seu necessitate peccandi consistere. Probatur argumento Marfilij supra contra habitus à Deo ita damnatis infusos, eosque necessitates physice ad malum, & peccatum, & quidē efficacissimo, & evidentissimo, contra quodvis ita à Deo infusum, & physice antecessenter determinans eum, cui infunditur ad aliquod exercitium pravius, quia eius infusione Deus erit author, & causa, peccati, ut contra decretum Calvinianum, & prædeterminatum Dominicanorum Thomistarum Recentiorum vigeamus, ita, controversia de decreto concurrendi, d. 2. & contra eundem physicam prædeterminationem ad materiale peccati ab schola tota Thomistica Iesuitica nostra fidentissime efformatur, at hoc Deum dedecet, & subinde repugnat, ergo & quidvis ita necessitans physice ad peccandum, & impotens reddens subiectum (in presenti damnatum) non peccandi repugnat. Minoris de se clarum, & sile certam veritatem universim ad presens obsecrare, ac infirmare retavit noster Arriaga citata d. 2. sect. 6 subsect. 1. n. 46. §. Absolute responderet quis, & n. 47. §. tertium exemplum, & §. Hinc constat, ubi ob rationes à se datas, vel deprobabiliter abstergi à Deo omnem indeceteriam ita prædeterminandi de se damnatos ad actiones, vel omissiones pravas existimas, cum tamē suarum rationum subtilitas, (subtilitas potius alicui forte videatur) plumbea sit & quæ facili potius alicui forte videatur, plumbea sit & paritate rationis valde disparis. Prima quia si admittitur eo prædeterminate, & necessitante principio peccati à Deo infuso persistere adhuc libertatem ad peccandum, abvlu eius tribuitur peccatum, non Deo. Sed quid aliud dicit Thomista recentior Dominicanus vel Calvinista, pro suo quilibet decreto prædeterminatio vel prædeterminatione physica actus pravi contra argumentum idem scere ex suppositione, quod, eo principio prædeterminante ad pravam omissionem, vel actionem, maneat libertas, vel ablata libertate in eis pravitatis (etsi utrumque implicet) ad exercitium ipsum libertatis pravius, (in quo libertatis modo, nec esse pravius, nec determinari, ut tale exercitium vllum potest) determinabitur à Deo principium prædeterminans, & necessi-

7. Denique condonationis peccati carentia, quæ à solo Deo est, est eius confectio habitualis, seu habitualis peccatum, in huius, & plurium, recentiorum sententiarum quæ Deum non condonans peccatum illud confectum absque ulla indecensia quia peccator illud primo ponens in eo ipso ponit Deum, & exigentiam, condignitatemque, ad carentiam condonationis sui à Deo, fuit, ut Deum illud non condonet peccatori: unde huius illud apponenti, & in ipso eiusmodi dignitatem peccati habitualis confectio indecens, non autem Deo non condonanti, tribuitur, Nil tamen instans iste præstat. Non prima de concursu Dei ad peccatum, quia eo Deus de se peccantem nullatenus determinat, ut principio illud determinante, à se infuso determinaret, prædeterminaret, ac vellet nollet, traheret ad peccatum Sed concursus offert (ut Ariaspe ipse ait) indifferenter ad virtutis, &que vero red Deo decentius explicans dixit, r. controu. 3. d. 3. q. ult. cert. ult. Deum non quidem concurrat ad peccatum, adhuc indifferenter offerre, sed omnipotentiam suam (quæ tota ex parte Dei adiutas est) decreto suo voluntati (non fecit, autem habitum supernaturalem Fidei, & Charitatis) ratione aut inhesionis voluntati creatæ, alligare, ut eius & habitum prædictorum adiutate pro suo arbitrio, ad exercitium bonum, vel prauum vertat: quod tamen, nec æ omnipotentie oblatione, nec suum ad eum concurrum simultaneum, adhuc disiunctum, vult, sed voluntati creaturæ permittit, ut circa alterutrum extremum absolute possit libere, & ex arbitrio suo libere se exercere: neque vltius, ut simulacrum concurrat ad peccatum, seu prauam actionem determinate voluntate seu decreto aliquo, ex quo proxime, & immediate concursus ab omnipotentia proveniat vult, aut amat, sed vult ab inuito à creatâ voluntate (cuius arbitrio omnipotentiam decreto anteriori præfatio ligauerat, ac lubidinet) extorqueri. Quod inde paritatis ad infusorem à Deo principii physice prædeterminantis voluntatem ad actum prauum: multum iniqui quæ, si sicut ex determinatione creatæ voluntatis concurrat; ita ex determinatione eiusdem in anteaquo peccato ex quo ius Deo ad puniendum peccatorem quæ determinatus, obligatusque Deus principium physice determinans eum ad peccatum infundit. Huius dignitati peccati; ad penam, & iuri Deo ad illam infundendam peccatori instanti præfatio ininitur; sed quod rursum iniquo paritatis est, ut à causatione peccati ad quod ipse physice, aut peccatore irresistibiliter principio infuso, prædeterminat exculcet Deus (quo velis tunc, motu, aut sine illud infundat) ex eo, quod ad illud ipsum peccatum, & actum prauum creaturæ non eam determinans, nec volens, sed ab ea potius determinatus, & quantum ex parte sua nolens physice concurrat? secundo causatio peccati, quæ principio determinantis infusione tribuenda Deo dicitur, non esse peccati anterioris, in cuius penam infigitur, sed vltioris, ex eo principio infuso, & ad illud prædeterminatæ futuræ, nec est quælio de motu

8. Tertio, Deum esse causam, & auctorem peccati non esse, imo neque esse absolute, possit, ex patribus, & Conciliis dogma fidei esse, qd intincentiam eius causationis peccati indecensit, & turpiditudo, quæ nulla motui, aut finis bonitatis possit purgari; cum tamen Patribus, & conciliis, & Alie plurimæ auctori prænotantia, & fines alioque scripturae essent nota: imo ab hereticis, contra quos dogma editum, ac petunt esse in fidei erroris defensionem propoſita, & a Patribus, & Conciliis omnibus neglecta. Ad hæc secunda inſtitutio de habitu vitioſorum, pravis adhibet peccatoris adſcriptionem, conſervationem à ſolo Deo admiſſa, ſi præterſcripta phyſice ad prauos actus ſimiles eſſent, vt vere non ſunt, diſcultatem non emolliſſet, fed eandem continerent, aut prædeterminati non ſint, nec habet illiſque panem. Poſtremo, de conſervatione peccati habitualis præ carentiam præ condonationem non ſint. Ex præ quidem verum habet, quod paritas ſuſcipit. nec peccatorum præteriti macula pura Dei condonatione extirpata non ſolum de facto non elicitur, vt dogma Tridentinum contra hæreticos proximi ſæculi eſſet, nec dici præ Dei condonatione extrinſeca absolute, adhuc dubitamus, poſſit. Imo, ſi de macula habitualis peccati actualis propia peccatoris voluntate commiſſi, abſque actuali peccatoris retractatione, forſ. (vt ſortus doſe aderit) nec per habitus quidem gratiæ ſolius inſanationis elui abſolute valent, vt in adultis, ſemper, & conſuetudinaliter ſi attritione in ſacramento penitentie vel contritione intrinſecæ ſuffragetur, quod fuſiori & ſubtiliori diſputatione præ habetis agimus, t. de ente ſuperior. de gratia formaliter ſanctificante. Vnde ex ſup. exemplo, & impoſſibile ma-
contra nos, & inutiliter inſtituitur, vt autem illam deſinit à paritate, debitas amplius, clarique innocentie deus condonatione extirpata pura Dei poſſit, ex parte maculæ peccati habitualis à peccatore abſolvi, eſt abſolutæ attritione, vel contritione extra ſacramentum, peccatore poſſit, vt catholicæ admittendi nec carentia conſervationis maculæ habitualis non carentia condonationis indebitæ, ſeu Deo non condonanti, quod condonare non debet, fed peccatori non ſe peſſet, vt imperitæ condonati poſſit intra, vel extra ſacramentum tribuenda eſt ſignificatio poſiti carentia præ condonationis diuine, vt de facto in iuſtificatione omni peccatoris adſcripti ponitur, eius tamen iuſtificatione vel attritione in ſacramento maculæ habitualis à peccatore detergetur. Huius ergo quod maculæ habitualis ætate tempore ſequenti, peccati, & maculæ actualis ætate poſitione in tempore antecedente poſſit, deinceps, non nec retractat, eius conſervationi tribuenda eſt, quod ſolum maculam actualem (ex cuius influxu morali pro ſolam conſervatione, eſt condonatio Dei abſolvi, dimittit poſſit

nec positam à peccatore destruere debet, & condonare: denique macula habitualis confusio in malitia addit supra aequalentem tempore anteriori à peccatore admissam (dummodo confessionis, aut contritionis de peccato admissio præceptum ab sit, cuius violatione peccati admissi confusio nouum aliud actuale peccatum esset, non autem malitiam, seu maculam habitualem auget) ac non retractatum. Dato ergo maculam peccati habitualem negatione condonationis confutari, causamque contrarietatis à Deo, vide quantæ efficacis, vel potius quam contemnendæ inefficacis sit: Deus potest causare maculam habitualem peccati quæ (quæ habitualis est) nil malitiae, præter primo positam à peccatore, ubi primo peccatum fuit, habet: ergo potest causare peccatum, actuale, seu primam peccati positionem in qua tota peccati malitia est, & causatur.

CERTAMEN II.

*Aliis reiectis nostra de obduratione
Dæmonum, & aliorum damna-
torum in malo, & ad malum
negatiue, & positue conclusio pri-
ma proposita, & asserta.*

I Am ad alios Doctores, qui obdurationem, & ob-
stinationem Dæmonum, & aliorum damnatorum
in malo, & ad malum negatiue (seu non faciendum quid-
quam boni moraliter, & honestum) vel positue malum,
sive agendi malum turpe, & inhonestum, quoriscumque
in materia præcepto legis acturi aliquid, vel omisi-
suri sint in physica impotentia, bene, & honeste agendi,
vel non male operandi non constituunt veniendum est.
Noster Vasquez d. 2. §. 9. c. 7. & d. 2. §. 1. c. 4. num. 16. & 17. &
Alarcon d. 9. c. 6. & reliqui Vasquianæ scholæ. Peccato-
res (tametsi quæstionem de impotentia physice bene ope-
randi, & non male operandi cum hac de obduratione
confundant, atque ex eisdem principis deficiant) asse-
runt: obdurationem (scilicet in denegatione auxilii congrui,
vel nec à malo admissio abcedant, nec bonum moraliter,
sive positue, sive omisiue operentur, vel non operentur,
præter idque ex statuta lege status illius, pro hac sententia;
cit. c. 7. refert. Antiochodorem, Albertum, Bonaventuram,
Richardum, Durandum, Scotum, Gregor. Bassolic. Ma-
iorem, Gabrielem, & Oxamum: qui obdurationem
hanc in defectu gratiæ auxiliantis refundunt. An vero
hi veteres in denegationem solius gratiæ congruæ, an
etiam sufficientis refundant ipse non explicat: imo, nec
suum ibi mentem, quod hoc, satis ibi Vasquez aperuit;
est de congruo auxilio se loqui aliquatenus insinuat, &
d. 2. §. 1. c. 4. n. 16. & 17. clare significat. Est autem aduer-
tendum circa hanc eius sententiam: ita in denegatione
auxilii, & gratiæ congruæ Dæmonum obdurationis in
malo, unicam, & propriam causam (eius sunt verba
cit. c. 7. §. in hac diffinitate: initio) ab illo constituit, ut
ex parte Dæmonum damnatorum animum obfirmatum
peccandi non excludat: solumque vellet defectu gratiæ con-
gruæ, quæ obdurat illa, quæ ex parte Dæmonum est,
emolliiri possit, adum effectum emollietur, quatenus ex
parte Dei etiam est, completi, & in absolutam eorum ob-
durationem, & obstinationem euadere: ita enim cita-
torum veterum sententiam hanc, quam sequitur §. eodem
versus med. explicuit. Loquuntur autem de obstinatione
Dæmonum, non quatenus consistit in animo obfirmato pec-
candi (huius enim propria causa ipsi sunt, nec Deus cau-
sa illius propria esse potest) sed de statu ipsorum inflexibili
& impotentia refrendi bona voluntatem, quæ ad verbum
transcripti, ut appareat primo, ex minus intellecta eius
sententia illum à Recentioribus irritum impugnari. Secun-
do: quo iure nos de ipso, & reliquis Doctores dixerim
quæstionem hanc de obduratione in malo, cum quæ-
stione de impotentia physica operandi bonum, & non

operandi malum confudisse, ut ex postremis verbis claret
& ex citato proxime Alarcone numero 13. & §. Tandem
poterat quis, & numero 14. §. sicut ergo Deus, in decre-
to voluntatis Dei non concurrere cum Dæmonibus ad
honorum quidpiam morale, sed solum ad malum cum aliis
Doctoribus, quos retulimus supra quæstione prima;
certamine 3. numero septimo obdurationem hanc consti-
tuentem.

2. Contra hanc sententiam multus est Soarius toto
fere c. 9. Primo: quia Dæmones damnati naturalibus seu
eorum naturæ debitis, non priuantur à Deo in peccato-
rum, ob quæ damnantur penam: auxilia autem & cogi-
tationes honestæ ad bonum morale, & naturale saltem,
quoad substantiam iure naturæ creaturæ cuius creaturæ
rationali, quare, & damnatis Dæmonibus debentur: ergo,
sed maior iuxta ipsam Soar. eodem cap. vniuersaliter vera
non est. At enim multis naturalibus, & naturæ iure de-
bitis in penam peccati pro statu damnationis, priuari
etiam connaturalissimo, ac debitissimo concursu Dei ad
bonum, ut vidimus q. 1. cert. 3. numero 7. Minor de auxi-
lio congruo falsa est, ut supra, & fuscè aliàs ostendimus,
quin probari oppositum possit, est constitutio potentie
absolutæ & simpliciter talis ad opus bonum morale per
honestam cogitationem essentialiter constituenda, iure
naturæ debita cuius rationali creaturæ admittatur, si-
quidem entitas cogitationis honestæ, & minimæ qui-
dem, ad potentiam eiusmodi absolute talem essentialiter
requiritur: non autem eius congruitas, aut minima maior
intentio. Secundo opponit: cum Dæmonibus iure natu-
ræ cogitationes honestæ debeantur, eis illos priuans
Deus peccatorum, quæ ex earum denegatione Dæmones
omittunt, author, & causa erit. Negari cogitationes ho-
nestas congruas Dæmonibus deberi, sed eo admissio, illa
latio non tenet: datis enim sufficientibus possunt abso-
lute Dæmones pro suo arbitrio non operari male, nec
in malo persistere: quare voluntatis & libertatis suæ ar-
bitrio peccant, non Dei, qui dedit, quo bene operari, ac
non operari male absolute possent, est aliæ, etiam debita
naturaliter, quibus de facto non peccarent, denegauerit.
Alioqui omnium peccatorum nostrorum, & Angelorum
in via causa Deus, & author erit: quod est erroneum, cum
nullum, nisi denegato auxilio, congruo datoque sufficien-
ti, vitaretur eueniret, & æquum ius naturale ad auxi-
lia congrua omni rationali creaturæ, & pro statu quovis
competat, vel non competat; si velis in statu damnatio-
nis amplius, & specialius ius naturale ad auxilia congrua
illis competere, ut exhiberis: solum ergo denegatione
auxilii congrui in statu utroque rationalis creaturæ pec-
catorum, Deus permittit: Instat, Dæmonibus, & damnatis
reliquis statuta (ut Vasquez) lege generali pro eo statu dam-
nationis auxilia congrua denegare ex quo alio fine po-
test Deus, nisi, ut peccent? ergo non solum permittit, sed
& intentione se habet Deus erga Dæmonum, & aliorum
damnatorum peccata. Respondeo negando antecedens:
quia ex fine utendi suo iure, & dominio creaturarum, præ-
stantiori, longe quam ius quodvis naturale ipsarum, &
maxime auxiliorum, & honestarum cognitionum con-
gruarum (quas indebitas, & supernaturales quoad modum
esse, verius est) eas denegat viatoribus, cum peccant, quin
eorum peccata intendat, in damnatis vero vltior, est si-
nis eos statuta etiam lege pro eo statu denegatione con-
gruarum cognitionum puniendi, est quippe status ille su-
plici non largiari, & vberiori Dei (quæ in congruæ co-
gitationis honestæ donatione abs dubio foret) misericor-
diæ, & gratiæ destinatus. Ecce duos honestissimos fines,
quos Deus generali illa lege denegationis potuit inten-
dere, intenditque, quin eius intentio ad peccatum
ex auxilii congrui denegatione futurum progredie-
retur.

3. Opponit tertio Soar. iuxta hanc Vasquez doctrinam
obdurationem hanc Dæmonum, & aliorum damnatorum
ab obduratione reproborum hominum viatorum, quibus
vel cui pro libito, Deus decreveret negare auxilium con-
gruum, non solum ad finalem penitentiam, sed ad quod-
vis bonum opus morale distingui non posse: cum tamen
omnium sententia, valde diuersa sit: obiectionem hanc
præoccupasse videtur, & satis ex indicio discipuli Alarc.
proxime n. 9. Vasq. ipse d. 1. §. 1. c. 4. n. 17. aiens, damnatis
Dei decreverit denegandi auxilia congrua omnia, & per-
petuo